

vlu, 20.4.2021

Referat fra møte i arbeidsgruppen for samferdsel i KOSTRA, torsdag 25. mars kl. 10-12.30 (på Teams)

Til stede:

Kommunal- og moderniseringsdep. (KMD):	Charlotte Herje
Statens vegvesen Vegdirektoratet (SVV):	Inger Andrea Thrane
Kystverket (KV):	Heine Digranes
Kommunesektorens organisasjon (KS):	Elin Nystuen
Vegforum for byer og tettsteder (VBT):	Turid Åsen
Vestfold og Telemark fylkeskommune:	Gry Annie Heimdal
Statistisk sentralbyrå (SSB):	Else Bredeli (seksjon 212), Svein Homstvedt (seksjon 426), Christina Lyle, Jan Sebastian Rothe, Geir Martin Pilskog og Vidar Lund (seksjon 425)

Forfall:

Samferdselsdepartementet (SD):	Morten Norderhaug, Jane Bækken
--------------------------------	--------------------------------

Sak 1. Velkommen og presentasjon

SSB ønsket velkommen og presenterte sammensetningen av arbeidsgruppen i 2021.

Siden forrige møte har Kari Haram fra Bærum kommune og Ingunn Monsen fra KS gått ut av arbeidsgruppen. Elin Nystuen har kommet inn som ny representant for KS.

Vidar Lund bytter jobb internt i SSB fra 1. mai, og blir erstattet som arbeidsgruppeleder av Geir Martin Pilskog. Jan Sebastian Rothe kommer også inn i arbeidsgruppen som en del av KOSTRA-teamet for samferdsel i SSB.

Fra 1. mai 2021 vil dermed arbeidsgruppen ha denne sammensetningen:

Representant	Etat
Morten Norderhaug	Samferdselsdepartementet (SD)
Jane Bækken	Samferdselsdepartementet (SD)
Charlotte Herje	Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD)
Inger Andrea Thrane	Statens vegvesen Vegdirektoratet (SVV)
Heine Digranes	Kystverket (KV)
Gry Annie Heimdal	Vestfold og Telemark fylkeskommune
Turid Åsen	Vegforum for byer og tettsteder (VBT)
Elin Nystuen	Kommunesektorens organisasjon (KS)
Else Bredeli	SSB, Seksjon for offentlige finanser (212)
Svein Homstvedt	SSB, Seksjon for eiendoms-, areal- og primærnæringsstatistikk (426)
Jan Sebastian Rothe	SSB, Seksjon for energi-, miljø- og transportstatistikk (425)
Christina Lyle	SSB, Seksjon for energi-, miljø- og transportstatistikk (425)
Geir Martin Pilskog (leder)	SSB, Seksjon for energi-, miljø- og transportstatistikk (425)

Oppfølging

- KS følger opp oppnevning av ny kommunerepresentant til arbeidsgruppen etter Bærum kommune.

Sak 2. Mandatet og KOSTRA-kalenderen for 2021

Mandatet for arbeidsgruppene i KOSTRA for 2021 er i det store og hele som for tidligere år. Den eneste endringen fra 2020 er at punktet om at arbeidsgruppene kort skal vurdere muligheten for tidsserier på nye fylker og kommuner er tatt ut (punkt 2 k i mandatet for 2020).

KOSTRA-kalenderen for 2021 er også omtrent som i fjor.

Viktige datoer i 1. halvår:

- 15. mars Publisering av foreløpige tall for 2020 på ssb.no
- Midten/slutten av mai Neste arbeidsgruppemøte for samferdsel
- 15. juni Publisering av endelige tall for 2020 på ssb.no
- 25. juni Frist for levering av arbeidsgrupperapporten for 2021

Sak 3. Status for rapportering og publisering

Foreløpige tall for 2020 ble publisert 15. mars. Skjemadata ble mottatt fra 11 av 11 fylkeskommuner og 337 av 357 kommuner innen fristen for å være med på publiseringen av foreløpige tall.

Som tidligere år var Ruter ikke i stand til å levere tall for fylkeskommunal kollektivtransport før i absolutt siste liten. I år var tallene fra Ruter klare 11. mars, noe som gjorde at Oslo og Viken ble forsinket i sin rapportering for samferdsel til KOSTRA (fullstendige skjema ble sendt inn 12. mars). Tall for Troms og Finnmark ble i år også sendt inn svært sent (også 12. mars).

Generelt har datainnsamlingen for 2020 vært mer ressurskrevende enn foregående år. Det skyldes i hovedsak to forhold:

- Regionreformen har gjort det mer krevende å kontrollere rapporterte tall for 2020 mot tidligere årganger for sammenslåtte kommuner og fylkeskommuner.
- Det har vært en del merarbeid med oppdatering av interne produksjonssystemer i SSB som følge av regionreformen og innføring av ny veireferansemodell i Nasjonal vegdatabank (NVDB).

Endringene i NVDB har også gitt noen avvik i tall for veiinfrastruktur på kommune- og fylkesnivå mellom 2019 og 2020. SVV har foreløpig ikke beregnet tall for dårlig/svært dårlig dekketilstand på fylkesvei, men dette skal være klart innen 1. juni.

De foreløpige tallene for 2020 viser en forventet nedgang i fylkeskommunal kollektivtransport som følge av koronatiltak. I tillegg er det en markert nedgang i bruttoinvesteringer til samferdsel og vei i kommuner og fylkeskommuner på totalnivå, etter en like markert økning i investeringene året før.

Diskusjon

Turid Åsen fra VBT poengterte at det er viktig at rapporteringskravene til KOSTRA blir spilt inn i arbeidet som pågår med den nye veidataforskriften som skal være på plass i 2022.

SSB kommenterte at dette kanskje bør løftes opp som tema på det neste kontaktmøtet mellom SVV og SSB, og at det også kan være en idé å invitere fagpersoner i SVV til å presentere arbeidet med ny veidataforskrift på et kommende arbeidsgruppemøte.

KS kommenterte at nedgangen i investeringer kan ha en forklaring i at veireformen har forsinket en del veiprosjekter i kommunene og fylkeskommunene.

Sak 4. Oppfølging av arbeidet i 2020

I etterkant av forrige møte i arbeidsgruppen i juni 2020 er det blitt jobbet videre med fire av sakene som ble diskutert i 2020.

a) Endringer i kontoplanen for 2021

I rapporten for 2020 spilte arbeidsgruppen inn to forslag til endringer i teksten til funksjonene 733 og 735 i [veilederen til kontoplanen i KOSTRA](#). Begge forslagene til nye tekster ble tatt til følge etter behandling i Regnskapsgruppa og Samordningsrådet for KOSTRA:

733 Transportordninger for funksjonshemmede

1. Utgifter som følge av økonomisk støtte til transport for personer med nedsatt bevegelsesevne.

735 Luftfart

1. Funksjonen omfatter utgifter til flyruter og tilskudd til ikke-statlige flyplasser.

2. Kjøp av flyruter føres på art 370, og tilskudd til flyplasser føres på art 470.

b) Håndtering av kommunereformen

I mandatet for 2020 ble arbeidsgruppene bedt om å kort vurdere muligheten for å tilrettelegge tidsserier for nye fylker og kommuner.

En intern arbeidsgruppe i SSB konkluderte med at dette på mange områder vil være utfordrende som følge av at det er få KOSTRA-tabeller som kun inneholder summerbare variabler, slik at det ikke er mulig med en standardisert summeringsløsning i statistikkbanken for sammenslåtte kommuner og fylkeskommuner. Av regnskapsfaglige grunner ble det dessuten tidlig i prosessen vedtatt at regnskapstallene i KOSTRA ikke skal konstrueres bakover i tid for sammenslåtte kommuner for noen av tjenestoområdene.

Dermed vil det kun være mulig å opprette nye tabeller med noen utvalgte tjenestetall bakover i tid for sammenslåtte kommuner. Disse vil komme i tillegg til eksisterende tabeller med tall for faktisk kommunestruktur i statistikkåret, og kan ikke inneholde regnskapstall. Summeringen av tall bakover i tid vil heller ikke være mulig for de fem kommunene som er berørt av oppsplittingen av de tidligere kommunene Snillfjord og Tysfjord.

For samferdsel er det laget en slik ny tabell med tilrettelagte tall for kommunale veier, parkering, belysning og annen veiinfrastruktur for perioden 2015-2019 i henhold til kommunestrukturen i 2020 ([tabell 13229 i statistikkbanken](#)).

SSB har også gjort noen generelle grep i de eksisterende tabellene som forhåpentligvis vil gjøre det lettere å finne fram i tallene før og etter regionreformen:

- Nye regioner er plassert nær gamle regioner i kommune- og fylkeslistene.

- Utgåtte regioner er markert med sluttår etter navnet.
- Det er lagt inn nye valg i regionnedtrekkmenyen som gjør det mulig å kun hente ut gjeldende inndelinger for kommuner og fylker.

Diskusjon

Svein Homstvedt fra seksjon 426 i SSB gjorde oppmerksom på at [kommunegruppene i KOSTRA er blitt endret i forbindelse med regionreformen](#). De nye kommunegruppene for 2020 er derfor ikke sammenlignbare med kommunegruppene for tidligere år.

c) Harmonisering av presentasjonen av tallene i KOSTRA

Et utvalg satt ned av Samordningsrådet for KOSTRA har sett på behov og muligheter for å harmonisere formidlingen av KOSTRA-tallene på tvers av tjenesteområdene. I rapporten til Samordningsrådet høsten 2020 kom utvalget med to konkrete innspill til arbeidsgruppene:

- Innføring av flere og standardiserte overskrifter mellom tabellene i Statistikkbanken.
- Oppdatering av definisjoner og forklaringstekster for nøkkeltall i tabellene.

I etterkant av dette, har standardiserte overskrifter blitt lagt inn mellom [tabellene for samferdsel i kommuner og fylkeskommuner i Statistikkbanken](#).

Arbeidsgruppen for samferdsel var allerede i gang med å gå gjennom definisjoner og forklaringstekster for nøkkeltallene for samferdsel på eget initiativ da oppfordringen fra Harmoniseringsutvalget kom, og disse ble oppdatert i forbindelse med publiseringen av foreløpige KOSTRA-tall for 2020 i mars (se neste punkt).

d) Gjennomgang av nøkkeltall for kommuner og fylker

Det siste året har arbeidsgruppen jobbet med en detaljert gjennomgang av beskrivelsene av de nøkkeltallene for samferdsel i kommuner og fylkeskommuner som er tilgjengelige på [ssb.no](#).

Oppfølging av konklusjonene fra forrige arbeidsgruppemøte:

- Seksjon 425 tok initiativ til en skriftlig runde med tilbakemeldinger på notatet som oppsummerte eksisterende nøkkeltall og variabelbeskrivelser:
 - Fristen for tilbakemeldinger på var 1. oktober 2020.
 - Seksjon 425 laget utkast til nye beskrivelser ut fra innspill med godkjenningsrunde på epost i februar 2021.
 - Nye beskrivelser ble lagt inn i tabellene før publisering 15. mars 2021.
- Seksjon 425 skal også se på muligheten for å lage utkast til generell artikkel på [ssb.no](#) som beskriver nøkkeltall for samferdsel og mulig bruk av dem.
 - Avventer ny versjon av regnskapsfaglig veiledning for KOSTRA

Sak 5. Nye saker i 2021

To saker var spilt inn til diskusjon og vedtak i forkant av arbeidsgruppemøtet.

a) Forslag til endring av funksjon 733

KMD foreslo å endre ordlyden i veilederen i kontoplanen til funksjon 733 for bedre å reflektere at midler som fylkeskommunene får fra staten knyttet til utvidet TT-ordning også hører med under funksjonen.

Teksten i veilederen ble foreslått endret fra:

733 Transportordninger for funksjonshemmede

1. Utgifter som følge av økonomisk støtte til transport for personer med nedsatt bevegelsesevne.

Teksten i veilederen ble foreslått endret til:

733 Transportordninger for funksjonshemmede

*1. Utgifter som følge av økonomisk støtte til transport for personer med nedsatt bevegelsesevne.
2. Inntekter og utgifter knyttet til utvidet TT-ordning (tilrettelagt transport for funksjonshemmede).*

Konklusjon og oppfølging

- Arbeidsgruppen hadde ingen innvendinger mot forslaget fra KMD.
- Forslaget til endring i veilederen til kontoplanen for funksjon 733 tas med i arbeidsgrupperapporten til Samordningsrådet for 2021.

b) Forslag til presisering og endring av funksjon 332

Oslo kommune har kostnader knyttet til fysisk flytting av elektriske sparkesykler som er til hinder for vedrift og kostnader av mer strategisk karakter for å tilrettelegge/planlegge for økende bruk av sparkesykler i bybildet. Kommunen har derfor bedt arbeidsgruppen presisere hvilken funksjon disse utgiftene skal føres på.

Funksjon 332 skal kun brukes til føring av kommunens utgifter og inntekter knyttet til kommunale veier. Utgifter og inntekter knyttet til andre typer vei skal føres på funksjon 285 for tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde.

På bakgrunn av dette, foreslo SSB følgende presisering om føring av utgifter knyttet til flytting og tilrettelegging for elektriske sparkesykler:

Utgifter knyttet til fysisk flytting av elsparkesykler og tilrettelegging/planlegging for bruk av elsparkesykler føres på funksjon 332 for kommunale veier og på funksjon 285 for riks- eller fylkesveier.

SSB foreslo også at veiledningsteksten til funksjon 332 endres for å reflektere at tiltak som gjelder andre typer vei skal føres på funksjon 285.

Teksten i andre setning i kulepunkt 2 i veilederen til funksjon 332 ble foreslått endret fra:

Tiltak som vedrører fylkeskommunal vei plasseres under funksjon 285.

Teksten i andre setning i kulepunkt 2 i veilederen til funksjon 332 ble foreslått endret til:

Tiltak som vedrører riks- eller fylkesvei plasseres under funksjon 285.

Diskusjon

VBT poengterte at enkelte kommuner har betydelige kostnader til rydding av elsparkesykler, og at dette hører med til tradisjonell veidrift som bør føres på funksjon 332. Også greit med presisering av at kostnader knyttet til andre veier skal føres på funksjon 285.

SVV kommenterte at kommunene i tillegg kan ha utgifter knyttet til private veier som bør føres på funksjon 285. Veiledningsteksten til funksjon 332 bør derfor endres til å skille mellom kommunale veier og andre typer veier.

Oppfølging

- Basert på innspillene fra arbeidsgruppen, har SSB endret forslagene til ordlyd i presisering om elsparkesykler og endring av veiledningsteksten til funksjon 332 (se under). Disse forslagene tas opp til ny diskusjon og vedtak på neste møte i arbeidsgruppen.
- Revidert presisering om føring av utgifter knyttet til flytting og tilrettelegging for elektriske sparkesykler: *Utgifter knyttet til fysisk flytting av elsparkesykler og tilrettelegging/planlegging for bruk av elsparkesykler føres på funksjon 332 for kommunale veier og på funksjon 285 for riksveier, fylkesveier og private veier.*
- Revidert forslag SSB til endring i veiledningsteksten til funksjon 332:
 - Teksten i andre og tredje setning i kulepunkt 2 i veilederen til funksjon 332 foreslås endret fra: *Tiltak som vedrører fylkeskommunal vei plasseres under funksjon 285. Avgrensningen mellom kommunal vei og fylkeskommunal vei er gitt i veglova.*
 - Teksten i andre og tredje setning i kulepunkt 2 i veilederen til funksjon 332 foreslås endret til: *Tiltak som vedrører riksveier, fylkesveier og private veier plasseres under funksjon 285. Avgrensningen mellom kommunale veier og andre typer veier er gitt i veglova.*

Sak 6. Rapport fra NKF om omklassifisering av fylkesveier

Turid Åsen fra VBT presenterte hovedkonklusjonene i en NKF-rapport om omklassifisering av fylkesveier til kommunale veier i perioden 2010-2020. Mens fylkene sparer anslagsvis 87 millioner kroner per år som følge av omklassifiseringen som er blitt gjennomført gradvis de siste ti årene, er kommunene blitt påført en ekstra utgift på anslagsvis 60 millioner kroner hvis eksisterende kommunal veistandard legges til grunn. Beregningen er gjort med utgangspunkt i gjennomsnittstall for netto driftsutgifter per kilometer vei fra KOSTRA.

Blant flere oppfølgingspunkter i rapporten, var det spesielt to med interesse for arbeidet med samferdsel i KOSTRA:

- Tall for omklassifisering av vei bør være lett tilgjengelig i NVDB med opplysninger om bakgrunn for endringene.
- Omfanget av omklassifiseringer og konsekvenser i relasjon til nøkkeltallene i KOSTRA bør utredes.

Diskusjon

Statens vegvesen noterte seg behovet for oversikt over omklassifisering av veier, og minnet om at det pågår et arbeid med ny vegdataforskrift.

KS kommenterte at en slik oversikt bør være interessant for alle parter, og at det må komme klart fram hvilke standard det skal være på de omklassifiserte veiene.

Sak 7. Eventuelt

a) Neste møte

- a. Midten /slutten av mai

b) Tidsplan for arbeidsgruppens rapport til Samordningsrådet 2021

- a. Utkast til rapport klart fra seksjon 425 rundt 18. juni
- b. Høringsfrist for innspill fra arbeidsgruppen rundt 24. juni
- c. Endelig versjon til KOSTRA koordinering rundt 25. juni

Diskusjon

Statens vegvesen kommenterte at det kunne vært interessant å se i hvilken grad dataene som samles inn om samferdsel til KOSTRA også brukes. SSB understreket at det er mulig å ta ut noen slike oversikter på tabellnivå fra ssb.no. Dette kan være en idé til presentasjon på neste møte i arbeidsgruppen.

KS poengterte at fylkeskommunene har fått økt ansvar etter regionreformen, og at det kan ha konsekvenser for hvilke spørsmål som bør inngå i KOSTRA-spørreskjemaet. KS kommenterte også at det kan være aktuelt å invitere flere fylkeskommuner med på en slik gjennomgang.